

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Objedenost gozdnega mladja: trendi in vplivni dejavniki

dr. Matija Stergar
Zavod za gozdove Slovenije

Škofja Loka, 6. junij 2019

Vsebina predstavitve

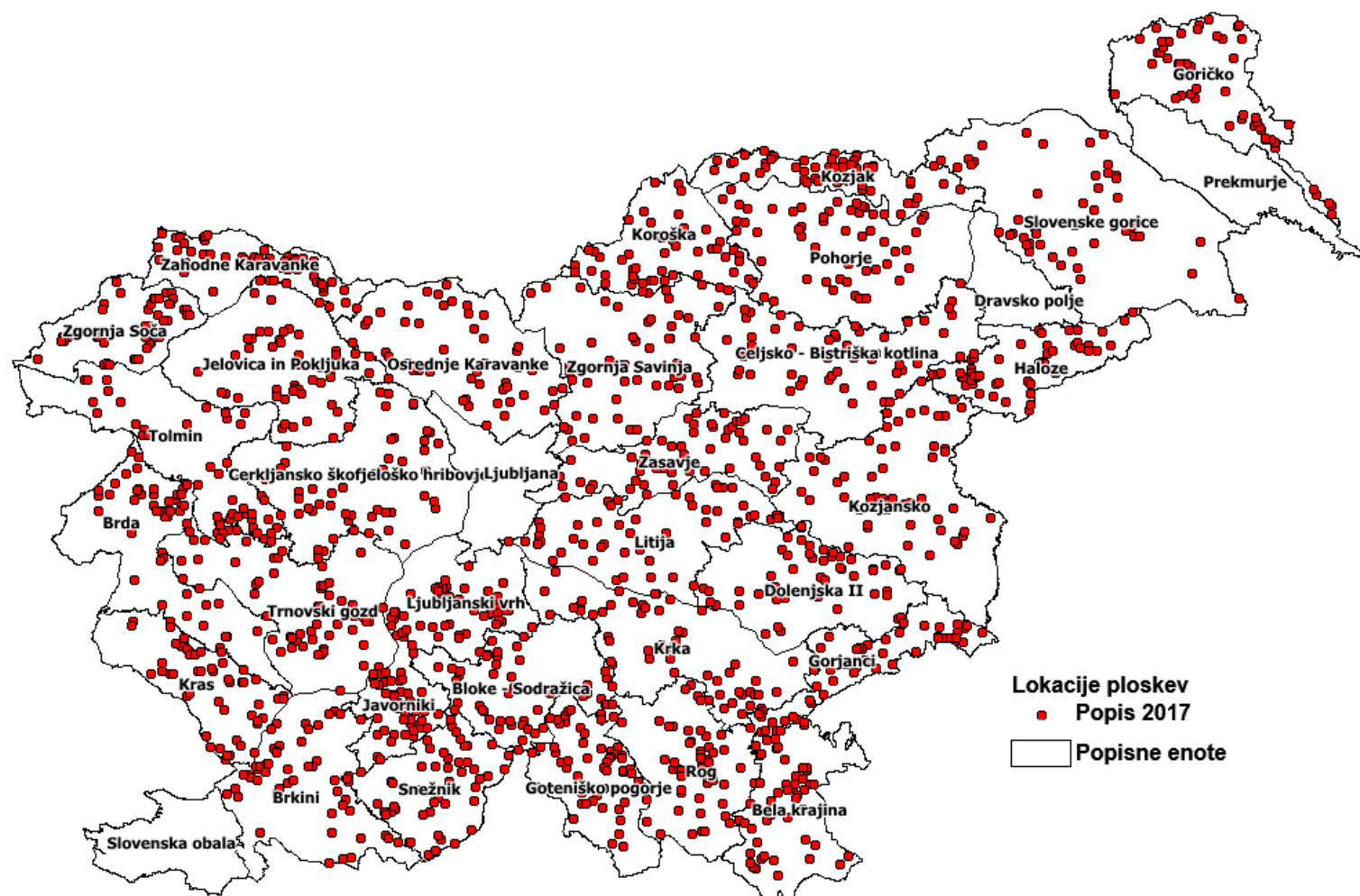
1. Zgodovina spremljanja objedenosti mladja pri nas
2. Prenovljena metoda popisa poškodovanosti mladja (opis in rezultati)
3. Objedenost kot kazalnik trendov populacij divjadi (jelenjadi)
4. Trend odvzema jelenjadi
5. Vpliv gostote parkljarjev in drugih dejavnikov na objedenost mladja

Zgodovina spremljanja objedenosti mladja pri nas

- objedenost kot vroča tema slovenskega gozdarstva vsaj od 70-ih let 20. stol.
- gozdarski strokovnjaki izvajali „lokalne“ popise objedenosti (Perko, Veselič, Accetto itd.)
- uvedba sistematičnega popisa objedenosti mladja na Snežniku v smislu kontrolne metode pri upravljanju s parkljarji (Simonič)
- ZGS 1996 uvede periodično spremljanje poškodovanosti mladja (vsaka 4 leta oz. vsaki 2 leti)

Prenovljena metoda popisa poškodovanosti mladja

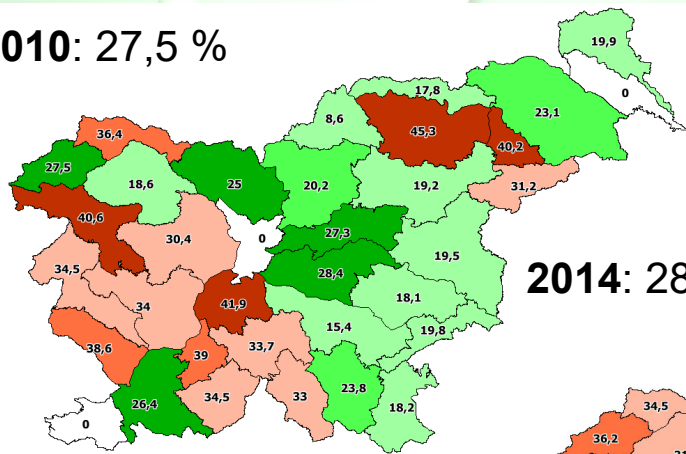
- prenova v letih 2008-2009
- 35 popisnih enot, 30.000 – 100.000 ha; notranje homogene glede na rastiščne tipe in populacije divjadi (jelenjadi); upoštevane naravne ovire
- v vsaki enoti 51 ploskev (v mreži SVP), ki ustrezajo določenim pogojem; velikost 2 x 10 m
- izvajanje popisa na 3 leta (2010, 2014, 2017)

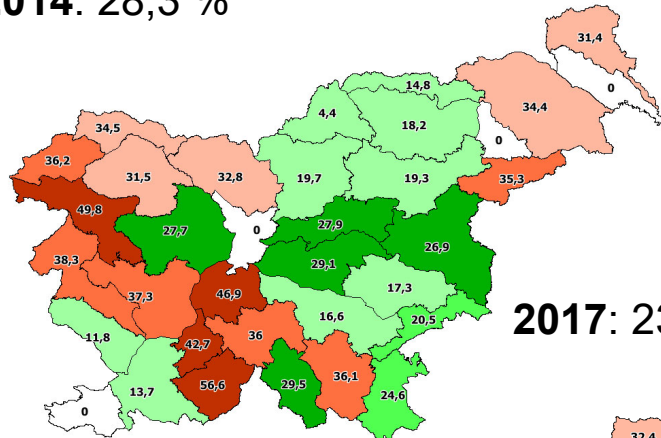
Popisne enote in mreža popisnih ploskev v popisu 2017

Rezultati popisa poškodovanosti mladja

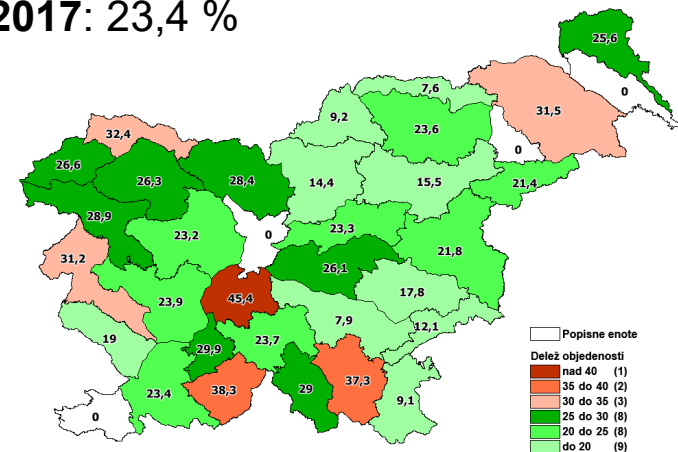
2010: 27,5 %

2014: 28,3 %

2017: 23,4 %

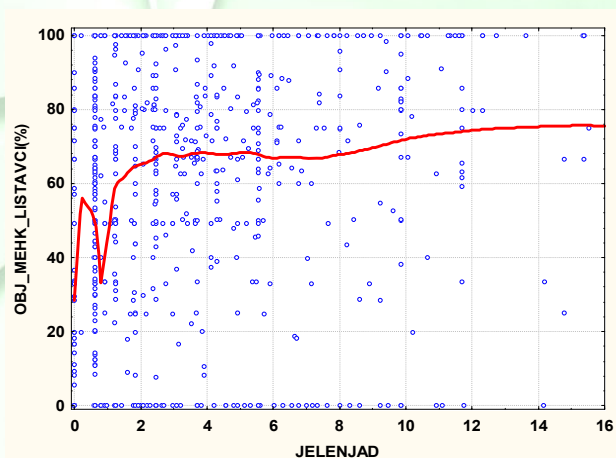
Popisne enote
Delež objedenosti
nad 40 (1)
36 do 40 (2)
30 do 36 (3)
26 do 30 (8)
20 do 26 (6)
do 20 (9)

Rezultati popisa poškodovanosti mladja

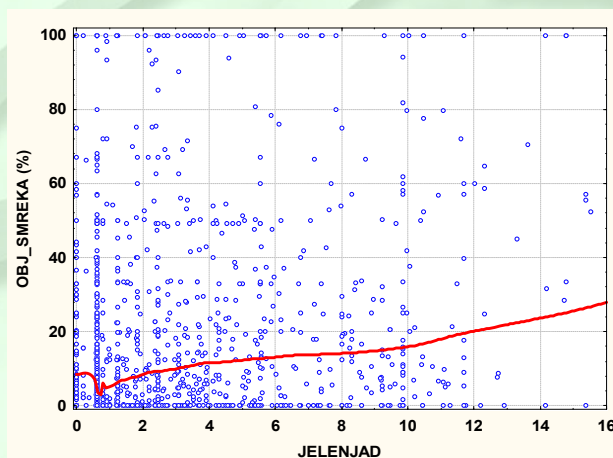
Drevesne vrste	obj. %	št./ha	DV %
Mehki listavci	49	1.516	2
Plemeniti listavci	45,8	12.839	19
Drugi trdi listavci	31,3	12.287	18
Hrasti	19,5	3.258	5
Jelka	16,2	2.885	4
Bukev	15,3	25.374	37
Ostali iglavci	14,9	35	
Smreka	5,8	10.442	15
Macesen	5,6	41	
Bori	5	75	
Skupaj	23,4	68.753	100

Objedenost 2017 po drevesnih vrstah

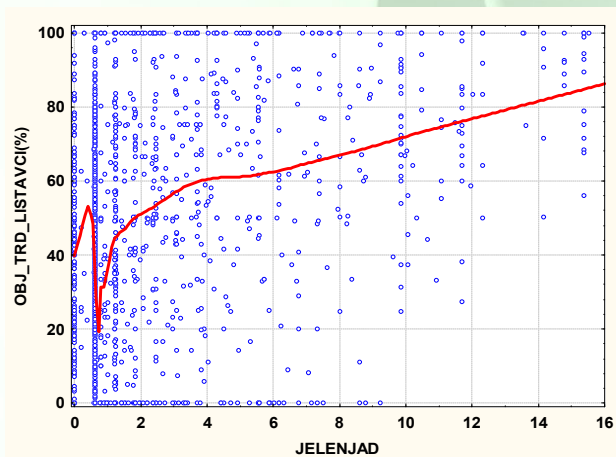
Objedenost kot kazalnik trendov populacij divjadi

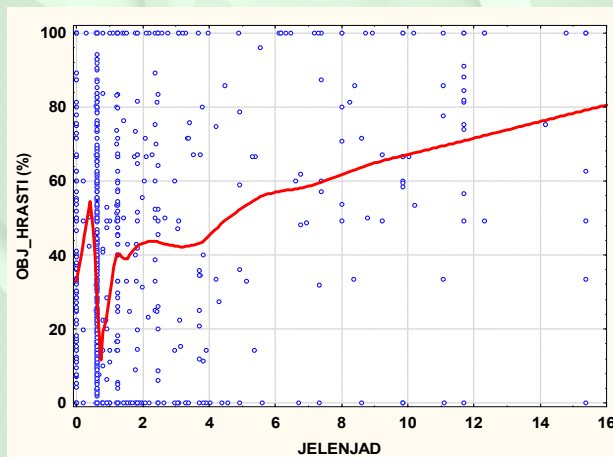
MEHKI LISTAVCI

SMREKA

TRDI LISTAVCI

HRASTI

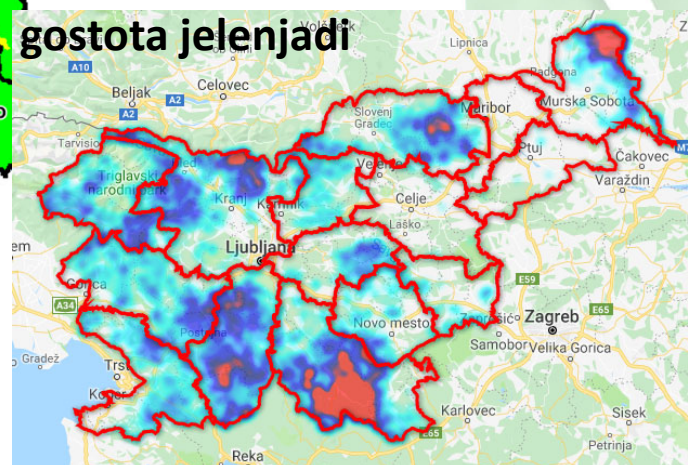
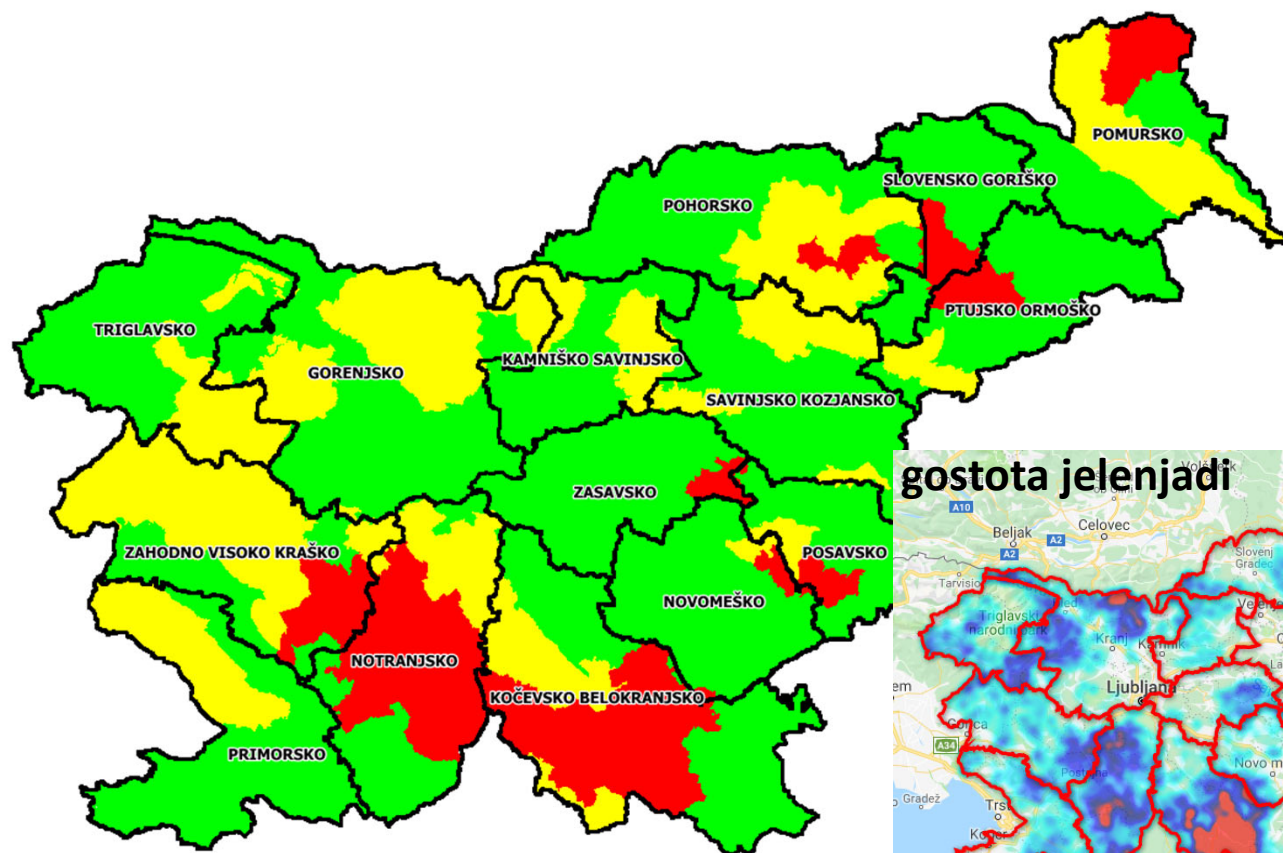
Objedenost (skupin) drevesnih vrst v odvisnosti od gostot jelenjadi

Objedenost kot kazalnik trendov populacij divjadi

Popisna enota	2010	2014	2017
Goričko	17,2	30,8	23,6
Slovenske gorice	19,1	31,5	25,5
Haloze	24,8	25,9	12,5
Kozjak	17,1	22,8	10,7
Pohorje	40,5	19,9	19,6
Celjsko - Bistriška kotlina	12,1	15,2	8,2
Kozjansko	5,5	15,5	8,9
Gorjanci	12,3	12,3	3,5
Dolenjska II	6,9	5,0	3,2
Koroška	10,0	12,7	24,3
Zgornja Savinja	22,7	21,2	11,0
Zasavje	15,8	15,6	5,8
Litija	13,2	14,4	7,6
Krka	5,8	7,6	3,2
Bela krajina	4,6	8,5	2,5
Rog	16,7	29,3	39,4
Goteniško pogorje	17,1	22,4	19,5
Bloke - Sodražica	7,2	15,1	7,9
Snežnik	13,0	45,5	22,6
Brkini	14,7	4,6	8,5
Kras	40,0	5,4	4,8
Javorniki	12,9	21,6	11,1
Trnovski gozd	13,0	24,0	8,4
Brda	16,7	21,9	9,5
Ljubljanski vrh	15,9	30,6	20,9
Cerkljansko Škofjeloško hribovje	20,1	27,7	9,4
Tolmin	21,0	46,9	14,1
Osrednje Karavanke	19,4	31,2	28,4
Jelovica in Pokljuka	24,1	35,5	25,9
Zgornja Soča	23,5	36,9	18,3
Zahodne Karavanke	34,6	35,6	41,3
Skupaj	16,3	23,1	15,3

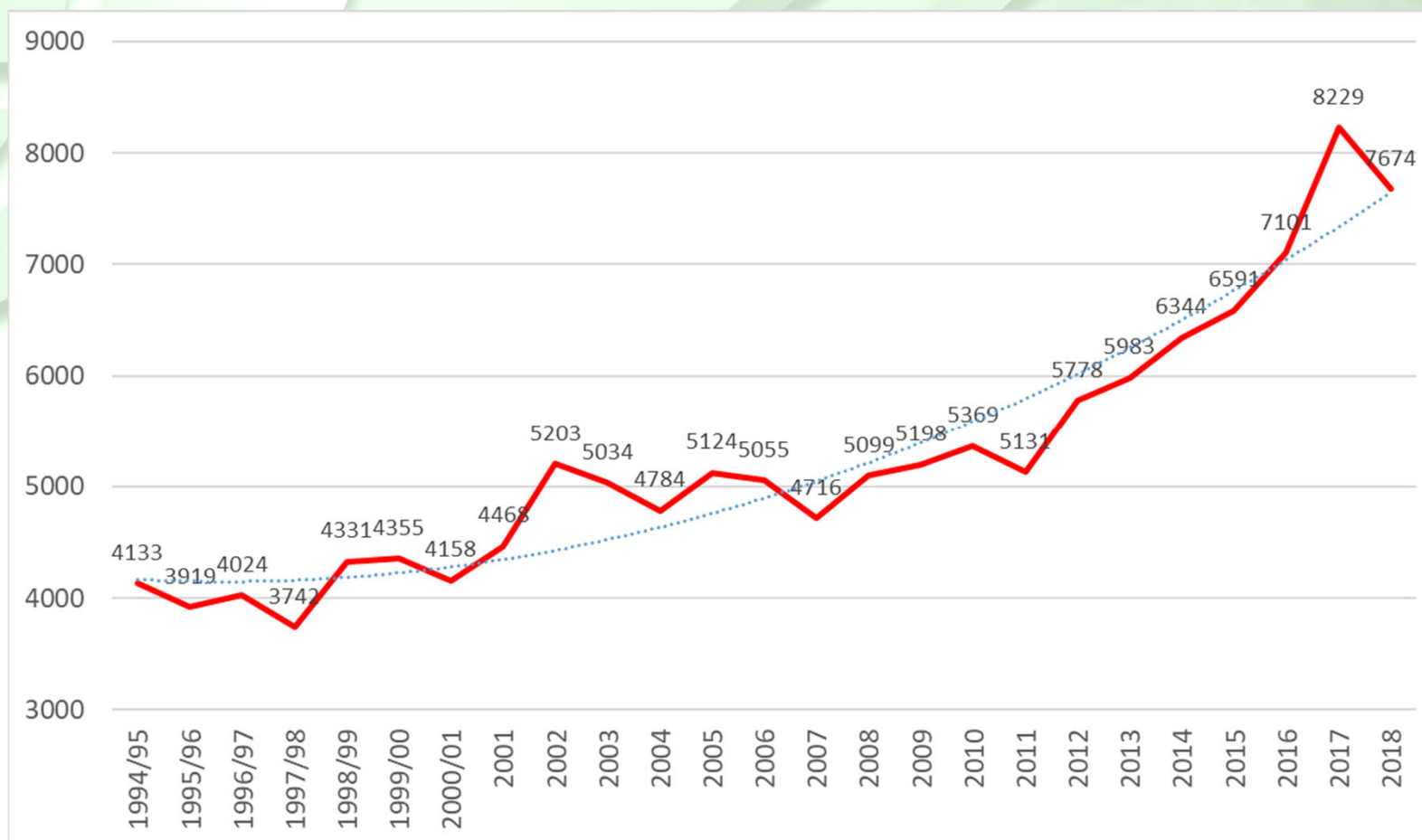
**Objedenost
bukve 2017**

Stanje pomlajevanja v Sloveniji

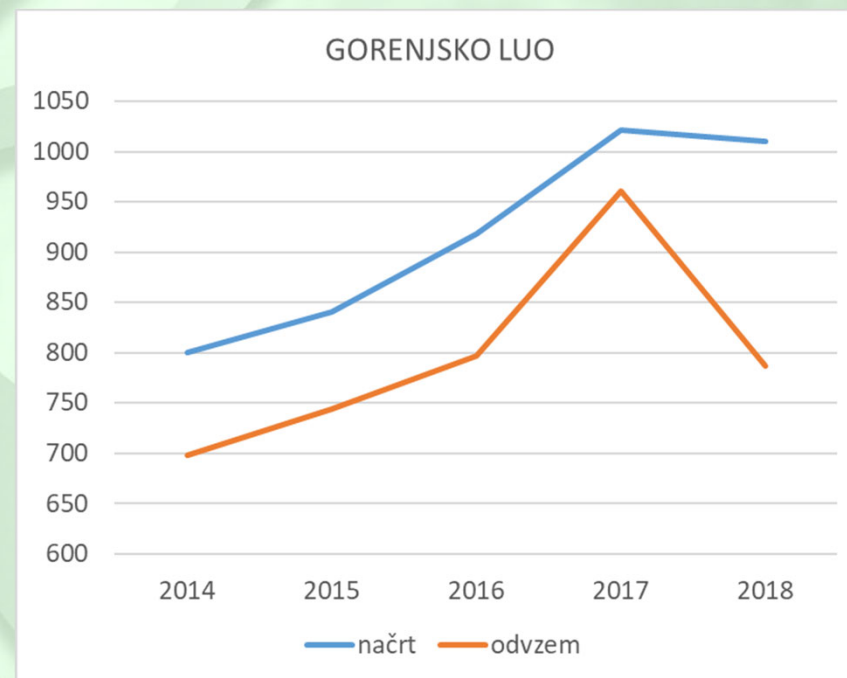
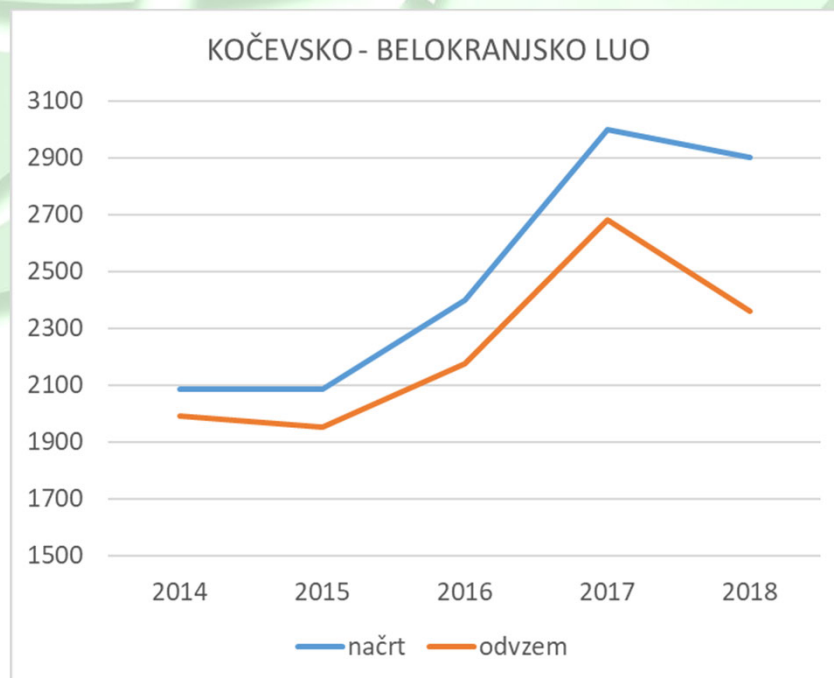
Pomlajevanje – kritična območja

Trend odvzema jelenjadi

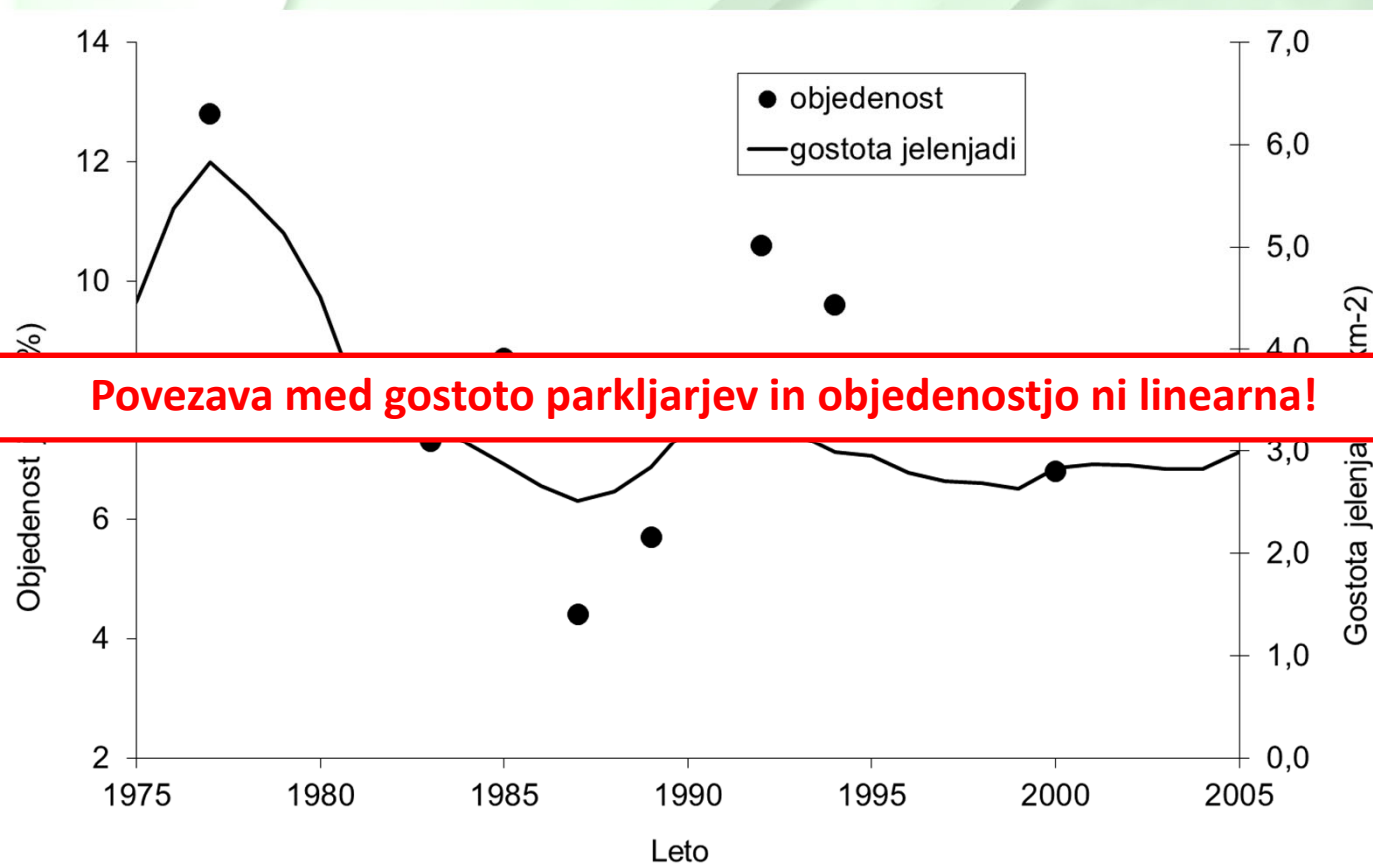
Odvzem jelenjadi 1994-2018

Trend odvzema jelenjadi

Načrt odvzema in odvzem jelenjadi 2014-2018

Vpliv gostote divjadi na objedenost

Znižanje gostote jelenjadi in objedenosti jelke v GL Jelen 1976-2005

Vpliv (ostalih) okoljskih dejavnikov na objedenost mladja

Okoljski dejavniki, ki vplivajo na objedenost mladja:

- prisotnost pomlajenih površin – obilnost mladja
- prisotnost/obilnost pritalne vegetacije
- bližina gozdnega roba
- notranja struktura gozda
- terenske značilnosti
- klima in vreme
- Prisotnost virov nemira v okolju (vključno z lovom!)

Hvala za vašo pozornost...